

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor. Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.		Felelős szerkesztő: BITTERMANN SÁNDOR.	Kiadótulajdonos: BITTERMANN NÁNDOR.	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
--	--	--	---	--

Apatini Fernbach Károly.

Rövid két év előtt ezen név csak egy gentleman uri embert jelölt s most ezen kívül egy hatalmas és gazdag vármegye és egy virágzásnak indult életerős város fejlődésnek irányvonalait is jelöli.

Pár éve még, hogy láttuk őt mint kezdő politikust, mikor a régi szabadelvű rendszer idejében — fentartva függetlenségi elveit — részt kért a megyei közéletben, hogy ott legjobb igyekezetével és tudásával szeretett anyamegyéjét szolgálhassa.

Ugyis mint a kerényi kerület országgyűlési képviselője, ugyis mint a megye egyik nagybirtokosa, tevékeny részt vett a vármegyei közgyűlésen s nem egy temperamentumos felszólalásával vonta magára a közfigyelmet és érdemelte ki azoknak szeretetét, kik neki most odaadó munkatársai.

Az ország életében beállott rendszerváltozás neki először vezérbotot, majd Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város díszes főispáni székét hozta meg.

Nehezebb viszonyok között soha senki se foglalt el főispáni széket, mint ő.

A megyei közélet jó egyetértése megbontva; a felekezetek közötti békés együttélés meglazítva; a pusztulás csirája a politika világába és a közgyűlési termekbe behurcolva.

Anyamegyéje iránti szeretetét mi sem mutatja jobban, mint az, hogy hatalomra jutva, azonnal ezen állapotok megszüntetéséhez fogott hozzá.

Miután a vármegye összes irányadó tényezőinek is az volt a legfőbb

óhajtásuk, hogy a megye és a város visszatérjen a fejlődés útjára, sikerült is neki elvei fentartásával — bár a törvényhatóságok tagjai többségének politikai véleménye az ő véleményétől különbözik — kivinni azt, hogy közhasznú közgazdasági munkásságában és a vármegye jólétének előmozdítására irányuló törekvésében a közgyűlési termekben *ellenzéke nincsen.*

A megyei tisztikar ezen tevékenységében élén bajsai *Vojnits* István alispánnal örömmel támogatja, mert hiszen ő volt, aki még ellenzéki pártvezér korában a tisztviselők érdekeit igazán szíven hordó *Latinovits* Pál akkori főispán fizetés-rendezési javaslatát is keveselte és annak kedvezőbbé tételét indítványozta és keresztül is vitte.

Rövid két évi főispánsága alatt a feldult közállapotok rendezésén kívül sikerült neki a szabadka—palánkai és baja—gombosi helyi érdekű vasut építését keresztül vinni illetve annak segélyezését a vármegye közönsége által elfogadtatni, miáltal elérte azt, hogy ezen vasutvonalak kiépítése után csupán csak 7 község marad a vármegyében, melynek vasutvonala nem lesz.

Ezen idő alatt több száz kilométer közut épült ki vagy kiépítése folyamatban van és a legközelebbi három év alatt 900 kilométer új közut fogja a vármegye fokozott forgalmát lebonyolítani.

A bajai és gombosi Dunaát-hidalás befejezett ténye, Kisközegen a Duna, Óbecsén vagy Titelen a Tisza áthidalása iránti műszaki felvételek megkezdése szintén az ő fáradságos utánjárásának az eredménye.

Nem szólunk arról, hogy az évtizedek óta általánosan óhajtott megyei közkórház ügye is meleg támogatásban részesül s hogy annak megvalósításához szükséges anyagi eszközök honnan leendő beszerzése és a törvényhatósághoz leendő előterjesztése céljából ugy a vármegye alispánjánál, mint az arra hivatott számvevőségi csoportnál lázas munka folyik.

Jól tudja, hogy ezen eredményeket csak úgy volt képes elérni és csak úgy érheti el a jövőben is, ha a tisztikart változatlan munkabírásiában megtartja, a mindenkori vezetőik irányában tanusított bizalmukban és szeretetükben megerősíti. Ez az oka, hogy nem késett ujabban is megragadni az alkalmat, hogy a tisztikar iránt jóindulatát és munkásságában való közreműködéseért elismerését ismételt kimutassa. A törvényhatóságnak ugyanis azon előterjesztést tette, hogy a megyei nyugdíjalap jövőre a tisztviselőktől eddig levont 5%-os rendszer nyugdíjárulékot — tekintettel arra, hogy ezzel az 1904. évi X. t. c. intenciója ellenére a megyei tisztviselők az államiakkal szemben hátrányban vannak — a megye közönsége vállalja el.

A törvényhatósági bizottság elismerve a tisztikar érdemeit, örömmel tette az indítványt magáévá és azt a belügyminiszter kormányhatóságilag is jóváhagyta s ekként a vármegye tisztikara megérdemelt munkásságának gyümölcsét megkapta.

Apatini *Fernbach* Károly főispán pedig az általános örömkötőresei között, melyeket ezen cselekedete a közgyűlésen kiváltott a lelkekből, elgondolkodhatik, hogy egy gon-

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
KOC S I K
JÁTÉKOK
DISZMŰARUK

A közeledő iskolaév alkalmából ajánlunk:
FIU- ÉS LEANYFEHÉRNEMŰEKET,
HARISNYÁKAT, KALAPOKAT stb.
NAGY VÁLASZTÉKBAN! MÉLTÁNYOS ARON!
PORCELLÁNEDENY ÉS GRAMMOFONOK
KIARUSITTATNAK.

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TŐZSDE MELLETT.

dozott, szeretett és épen ezért teljesen megelégedett tisztikar támogatásával mi minden jót és hasznosat alkothat még ezután a vármegye közönségének javára.

A szerb egyházi kongresszus elnapolása. Mint értesülünk a szerb egyházi kongresszust legközelebb királyi leirattal el fogják napolni. Öfelsége a király ugyanis a miniszterelnök előterjesztésére nem hagyta jóvá Zmejanovics verseci püspöknek patriárkává történt választását és a kongresszus csak azért fog most még összeülni, hogy a király döntéséről tudomást nyerjen. A kongresszust azután el fogják napolni és csak szeptember hó folyamán fogják ismét összehívni, hogy a patriárka választást megejtse. A szerb radikális vezérek a lenutóbbi napokban Budapesten és Ujvidéken idöztek, hogy a patriárkajelölés kérdésében megállapodásra jussanak.

A délvidéki kivándorlás.

Zombor, augusztus 24.

Perjessy László és Szabó Gyula titkárok gondos szerkesztésében most jelent meg a szegedi kereskedelmi és iparkamara 1907. évkönyve, amely hű tükre a Délvidék kereskedelmének és iparának. A legérdekesebb fejezet benne, amely a kivándorlással foglalkozik és annak megszüntetésére megszívlelendő javaslatokat ajánl.

A kamara évek óta a legnagyobb aggodalommal szemléli különösen a bácskai kivándorlás rendkívüli nagy arányokban bővülő méreteit és nem egy alkalommal mutatott rá ennek mélyreható okaira.

A megélhetési viszonyok javítása érdekében és így közvetve a kivándorlás csökkentésére is nem egy lépés történt, melyek idővel kedvező hatást gyakorolnak. A szociálpolitikai tevékenység mellett, amely lassu munkával csak közvetve szolgáltat módot a kivándorlás csökkentésére volnának sürgős gyakorlati tennivalók, melyek a kivándorlók jórészenek könnyelmű utrakelését akadályoznák meg. Ilyenül ajánlja a kamara a hazai munkaközvetítésnek oly módon való szervezését, hogy ennek a periferiákra terjedő

hatásköre a falukban élő megbízható ügynökökre bizassék úgy, hogy ezeknek tevékenysége főképp a titkos kivándorlási ügynökök működésének ellensúlyozására irányulna.

Az utrakészülő népet ezek a hazai vállalatoknál kínálózó munkaalkalmakról tájékoztatnák és a hatósági munkaközvetítőknek segítségére lennének. Ily módon sok családot itthon lehetne tartani.

Főlemlíti a kamarai jelentés, hogy a nagy mérvben folyó titkos kivándorlási ügynökösködés hatósági üldözését eredményessé csak akkor lehetne tenni, ha azt egy, a kivándorlás csökkentése érdekében alakítandó egyesület ellenőrizné, vagy ha a tiltott cselekmény elkövetőinek följelentését díjazná az állam. Mert — ugymond — ha az állam részt osztogat a dohánysempészek fölfedezőinek a befolyó bírságpénzből, megtehetné ezt akkor is, midőn a nemzet legféltettebb vagyonának, az emberanyagnak csempészőire irányítja valaki a hatóságok figyelmét. Ennek hatása a köztudatban rendkívül nagy volna, mert megfélemlitné a most szabadon garázdálkodó lelketlen ügynököket.

Gyakorlati jelentősége a kivándorlás elleni küzdelemben főképp oly tevékenységnek volna, mely a kivándorlás okait nem általános jelenségek megállapításában keresné, hanem arra szorítkoznék, hogy egy-egy községben, ahol a kivándorlási láz már elterjedt, vagy lábra kezd kapni, minő eszközzel lehetne a megélhetést megkönnyíteni.

Ez volna egyik legfontosabb és legsürgősebb feladat, mert e téren igen sok szolgálatot lehetne tenni a népnek. *Nagy baj, hogy éppen ebben az irányban nem tapasztalunk ugyszólván semmi érdeklődést, sem a zajtalanul és a nagy nyilvánosság előtt észrevétlenül működő kivándorlási kormánybiztosság, sem a háziiparfejlesztés szervezésére létesített miniszteri biztosság részéről.*

Vármegyénk 15—20 községének lakóira valóságos áldás volna a kendertermelés és kikészítés jól jövedelmező foglalkozásának fejlesztése érdekében, ha a Mosztonga ér a kívánalmaknak megfelelően szabályoztatnék. A szegedi kamara 15 éve sürgeti már a nép megélhetési viszonyaira oly nagy befolyással bíró, e fontos kérdés megoldását. Három évvel ezelőtt már a tervek is elkészültek, sajnos, úgy, hogy az érdekeltség ezekkel nem

volt megelégedve. Azóta pihen az ügy. Ily viszonyok között nem csoda, hogy a megélhetés nehézségeiről panaszkodik a nép és idegen világrészbe való távozásával ritkítja itthon a kenyéért küzdő munkások taborát.

A nép megélhetésének könnyítésére a konkrét javaslatok egész tömegét lehetne felsorolni, melyek megvalósítása könnyebb is volna és több gyakorlati eredménnyel járna, mint az adóteher apasztásában és más hasonló intézkedésben rejlő közvetett segítségi mód.

A kivándorlásról szóló rész befejezéséül leközi a kamara a városi és községi hatóságok részéről beküldött véleményeket, amelyek sok helyes ötletet és eszmét tartalmaznak.

Kabaret Kulán.

Manapság — midőn az ugynevezett kabaret-estélyek már csaknem a köznapiság színvonalán állanak és a közönséget valószínűleg untatják — megmutatta a kulai műkedvelő ifjuság, miként lehet egy sikerült kabaret-tel igazán élvezetes szórakozást nyújtani a közönségnek.

Igen, mert őszintén — és nem a műkedvelők irányában divatozó enyhe kritika keretében — elmondhatni, hogy a kulai ifjuság folyó hó 22-én rendezett kabaret-estélye fényesen sikerült. Nem szólva arról, hogy a műsor nem volt hosszú, ami már maga elismerésre méltó, az egyes számok állandó derűtségben és jókedvben tartották a közönséget.

Kövessük a műsort:

A költemény: egy nagyravágyó kisasszonyról regélt, ki királyfiról, majd hercegről, grófról és bárócskáról álmodozik, végre pedig — hiába várja már az egyszerű ferfit is, ki Hymen rózsaláncaival magához kötné.

Igen ügyesen és természetesen, a humoros részletek különös kidomborításával adta elő Stolecz Henrik. Rácz György a „Látta-e már Budapestet éjjel?” refrainú kuplé-sorozatával nemcsak a főiskolai tanulmányokra, hanem a nyilvános szereplésre is — jelesen érettnék bizonyult.

Mindenesetre igen sokat köszönhet az öt zongorán kísérő Kósa Annuskának, mert

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Öt nap a Prenj-hegységben.

(Folytatás.)

Nem időzhetünk itt soká, mert az előre megállapított utiterv szerint délben a Tiszovica-völgyben kell lennünk: addig pedig jó négy óra az út.

Bár a jó meleg tej felüdített, mégis érezzük az eddig tett útnak fáradságát, s mivel innen lovak által járható út vezet tovább, úgy helyezzük el podgyászunkat, hogy két lovat lovaglásra lehessen használni, így aztán felváltva ketten lovagolunk, egy meg gyalogol. A lovakat egy-egy török vezeti, s azok lassan, óvatosan haladnak előre a két arasz széles úton, melynek egyik oldalán mélység, másik oldalán pedig sziklafal van.

A meddig a szem ellát, sivar Karszvidék: fehér mészkő-végtelenség. Viz, vagy forrás nincs, vagy csak ritkán fordul elő. Ami csapadék jut itt a földre, az azonnal eltűnik a repedésekben, beomlásokban, barlangokban. Egy ciszternát láttunk útközben, ahol az esővizet felfogják, hogy az arra kószáló, a kövek közül kibujó fűszálakat

legetsző állatnak egy kis ivóvize legyen. Körülbelül két órajárásnyira ettől egy forrás volt az út mellett, a vizet azonban alig lehetett látni: eltűnt a kövek között.

Ezt az utat, amelyen járunk, már gondozzák. Találkozunk az útkaparóval. Köszön és barátságosan kezét nyújt.

Egy fordulónál gyönyörű panorama tárul elénk: hatalmas hegygerinc, szépalaku esűcsokkal cefrázva, mélyedéseik mindenfelé hóval kitöltve. A hó jó mélyen, körülbelül 1400 méter magasságig lenyulik. Erre már sokkal változatosabb a vidék; az egyhangúság, amely eddig kísért minket, elmarad. De azért alig várjuk, hogy célhoz jussunk. Délre meg is érkezünk: hosszú, teknő alakú völgy, valaha gleccser-ágy, melynek egyik vége kopár, másik végén tiszafa erdő van, mely valamikor a völgy oldalait mindenfelé borította s a tiszafáról nevezték el a völgyet Tiszovica-völgynek.

Emberi tanya, hozzá még lakható emberi tanya. Milyen jól esett ezt látnunk s azt tudnunk, hogy éjjelre ez lesz a tanyánk.

Fából épített menedékház van itt, melyben van egy konyha teljes felszereléssel és egy nagy szoba, négy fekvőhellyel s minden legszükségesebbel felszerelve. Neve: Mária Terézia menedékház.

Nem izlik az étel; pihenés kell a test-

nek. Ledobjuk magunkat az ágyra s este hat óráig fel sem ébredünk. Este szétnézünk. Pásztortelepen vagyunk. Ott lapul meg a hat-nyolc kunyhó a kövek között; mindegyik kunyhó mellett kövekkel körülkerített karam van, ahol a jószág éjjelezik. Épen most jöttek haza a hegyekből; válogatják ki a más nyájába tévedt állatokat. Nagy sürgés forgás mindenfelé.

Mi bárányt szeretnénk vacsorázni. Veszünk egy szép fekete bárányt. Egyik törökünk, Hasszán, leöli, megnyuzza, bőrét szépen kifeszíti: az lesz majd az ő imádkozó szőnyegje.

Törökjeink hatalmas tüzet raknak, a bárányt a menedékházban készen álló fanyársra húzzák s nagy élvezettel forgatják a parázs fölött. Mi is alig várjuk már, hogy egyszer meleg húst is ehessünk.

Közben egészen besötétedik. A kunyhók mindenfelé kivilágosodnak s itt-ott mint egy árnyék suhan egy-egy alak egyik kunyhótól a másikhoz. Elnyújtott, egyhangú ének hallatszik: pásztorleány dalol. Az is elhallgat. Csönd lesz az egész völgyben.

Hangos kolompzó, tehénbögés, birka-bégetés, kecskemekegés ébreszt fel reggel. Ugyancsak jól elaludtunk. Már megy ki a nyáj a hegyoldalakra. Egypár asszony ma-

ilyen kíséret mellett nem is lehetett volna — nem jól énekelni.

Dumanoirnak egy kedves vigjátéka volt a műsor harmadik száma.

A szerelmes Adél szerepét, ki titkon eped egy szép daliás férfiert, igen ügyesen és a szerző által is a darabba bevinni szándékolt higgadság és komolyság hű visszatükrözésével töltötte be Knefely Emmuska.

Méltó partnere volt Székely Ákos szerepében dr. Kurecz Henrik, ki a szintén szerelmes, de amellet büszke, komoly és hiúságában magát sértve érző, utóbb azonban régi szerelme által legyőzött férfit igen jól alakította.

Adél bizalmas barátnője szerepét Borovánszki Ircsi játszotta.

Folyton hangoztatta, hogy csak most került ki a zárdából és még nem otthonos a szerelem iskolájában, de a szerető szívek érzelmeit igen ügyesen közvetítette.

Történetesen tényleg zárdában nevelkedett, azonban oly ügyesen és biztosan járt, kelt, csicsérgett a színpadon, hogy inkább azt lehetné az ember: nem tanítónői, hanem színi akadémiai diplomája van.

Kedves modorával meg is hódította partnerét dr. Szentirmay orvost (dr. Mannheim Manó), ki nagyszerű játékaival folytonos derűtségben tartotta a közönséget.

Rigó apó nehéz szerepét Hruby Gyula adta és kitünően megfelelt a beléje helyezett várakozásoknak. Rácz Vilmos adott elő ezután Wighardt Ilonka ügyes zongorakiséréte mellett kuplékat igazi angol flegmával és eleganciával, — nem csoda, hisz multkoriban Londonban járt, illetve futott az olympiai versenyeken.

Az élvezetes estélyt dr. Ormay Kálmán és Reidl János páros jelenete fejezte be. Dr. Ormayné ügyes és elegáns játékaival, Reidl János különben is általánosan ismert humorával méltán reászolgált a közönség szünni nemakaró tapsaira.

A hézagoltó, Borovánszky Géza természetesen minden szám előtt szellemesen lekritizálta a szereplőket.

Az estély erkölcsi és anyagi sikerét a szereplőkön kívül a fáradhatatlan és ügybuzgó rendezőségnek, élükön dr. Kurecz Henrikkel, köszönhető.

Ott volt Kula közönségének színe java. A műsört követő táncból is alaposan kivette részét a táncoló ifjúság. Nem is akart annak vége lenni, míg a fiatalság minden ellentmondása ellenére a különben igen kedves és türelmes mamák kimondották azokat az oly kellemetlenül hangzó szavakat: „Lányok haza! Reggel van már.”

Csönd lett és azután hallható volt az öltözőből egy bus nótá hangja: „Minek is van napsugár a világon...”

—ldi.

H i r e k .

Kinevezés. Dr. Wagner Károly, Wagner J. György újverbácsi jegyző fia, a titeli kir. járásbíróhoz bírónak neveztetett ki.

Véglegesítés. Fernbach Károly főispán B o j t á r Lajos ideiglenesen helyettesített utmestert állásában Baja székhelyvel III. osztályu utmesternek véglegesítette.

Ankét. Szemző János titeli és Szécsényi Tamás zsablyai főszolgabírók a mult héten ankétot tartottak az újvidéki Erzsébet-kávéház termében a járási jegyzőkkel és bírákkal, melynek egyedüli tárgya a titeli Tisza-hid építése volt. Az ankétot elhatározták, hogy fölíratot intéznek a miniszteriumhoz, hogy a hid minél hamarabb kiépüljön. A fölíratot közzétételre viszi a minisztériumba.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 2-án a vármegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

Péterréve új plébánosa. Szerdán volt Péterréven a róm. kath. plébános állásnak betöltése. Ismeretes, hogy mily izgalmasan készült ez a választás, de azért példás rendben és meglegedésre ért véget. A választó gyűlés a városháza tanácstermében volt, ahol megjelent Blazek Lajos esperes-plébános és megnyitva a választó gyűlést, felbontotta az érseki jelölő-levelet. Az érsek jelöltjei: Lithvai Péter zombori káplán, Szalai Károly bajai káplán és Százmán Károly bajai plébános. A képviselők óhajára az esperes fél órára felfüggesztette a gyűlést, amely alatt tanácskoztak a képviselők és miután abban állapotok meg, hogy választani fognak, az esperes újra megnyitván a gyűlést, elrendelte a választást. Egyhangulag Szalai Károly bajai káplánt választották meg, akit táviratilag értesítettek az eredményről. — A választás eredményét a nép is megnyugvással fogadta, mert lassankint köztudatba ment át, hogy kívánságuknak a hatóság nem tehetett eleget.

rad csak itthon. Egy nagyon csinos van köztük. Piktör barátunk egészen el van ragadtatva. Természetes, hogy az arcképét elhozzuk.

Egyik háznál nagy mosás van. Éppen most lúgozza az asszony a ruhát; egy gödörbe beleteszi a ruhadarabokat, ráhamut rak, arra meleg vizet önt s az így képződő lúg átjárja az egészet s nemcsak a szennyet oldja fel, hanem még az állatkákat is elpusztítja. A kilúgozott ruhát aztán kiöblítik. A vízzel csinján kell banniok. Van ugyan itt egy forrás, de jó magasra kell utána kapaszkodni, hogy a jéghideg, tiszta vízhez juthassanak.

Akármilyen jól esett is az itt tartózkodás, nem maradhatunk tovább. A Crna Polje, ahol éjjelezni akarunk, még messze van. Délelőtt 10 órakor elindulunk. Lassan megynyk felfelé egészen a 2100 m. magas Otis-csucsra vezet, jó karban tartott úton. Pompás kilátás mindenfelé. A messze kalandozó szem minduntalan megakad egy-egy merészebb alakú, kimagasló csúcson s ha a fehér mészkövet vagy hómezőt megunja, megpihenhet a völgyekben elhúzódó keskeny legelőknek, vagy a hegyoldalakon felkapaszkodó fenyőligeteknek üde zöldjén.

Az ut feljebb már hómezőkön vezetett

át s egy út elágazásnál lovainkat balra küldtük, hogy a könnyebb uton menjenek, mi meg felmentünk közvetlen a csúcs alá a gerincere s onnan ereszkedtünk le kilométer hosszúságra elnyúló hómezőkön. Pompás szánkázás eshetnék itt lefelé.

Körül a hegyeken mindenfelé pásztorok legeltetik a nyájukat: fiúk, lányok, asszonyok vegyest, s miközben az asszony egyik szikláról a másikra ugrálva legelteti kecskéit, birkáit, nyugodtan fonja a fonalat a magával hozott gyapjúcsomóból.

Fütyülés, ordítás, a hangoknak legkülönbözőbb faja halaszik mindenfelé: mindez a nyáj összetartására. Közbe ének, furulyaszó is hangzik: mindenfelé az a panaszos, siró, egyhangú dallam kísér minket, amelyet mult esti tanyánkon hallottunk.

Lovainkkal találkozva vizmosásokon, ritkás erdőkön át hegynek föl, völgynek le haladtunk előre és minden egyes forduláskor új meg új szeszélyes sziklaalakulás, tájkép vagy más, figyelmünket lekötő érdekes dolog került szemünk elé.

Közeledtünk a Crna Polje, a fekete völgy felé. Három mélyedés következik egymás után: a harmadikat kell elérnünk.

(Folyt. köv.)

Kossuth Lajos nevenapja.

Lajos napja régi idő óta ünnepe a magyar-ságnak. **Kossuth** Lajost apjának nevezi a nép, aki az ő számára nem halt meg és névünnepe hagyományos kegyelettel üli meg. Minél inkább távolodunk Kossuth Lajos halála napjától, annál jobban emelkedik ki a nagy nevek valóságos forgatagából az övé. Ez a titán mindig nagyobb lesz s a magyar nemzet édesapja minden időkben megmarad a magyar ember halhatatlanjának. A Kossuth-kultusz ébrentartója természetesen első sorban a nevére nevezett és ebben az országban szelében-hosszában uralkodó Kossuth-párt, amely függetlenségi is, negyvennyolcas is, legfőképpen azonban Kossuth eszméinek követője. Aki akkora volt életében, hogy soká halála után is uralkodik egy nemzet szívében, gondolkodásában, irányítja tetteiben: annak megnyitja a halhatatlanság kapuja is, mert a nemzet lelkén át jutott oda. Most megint elértünk Kossuth Lajos nevenapjához. A kalendárium nem jelzi piros betűvel ezt a napot, de nincs is szükség színre, sem pirosra, tudja azt a magyar ember és annak minden maradéka, hogy a mi ünnepünk az, amely Kossuth Lajos szellemével kapcsolatos. A zombori függetlenségi és 48-as párt — mint értesülünk — hagyományos kegyelettel áldozik e nagy nap emlékére.

Szent István napi mulatság.

A nyári mulatságok sorozatát — mint minden évben, ugy idén is — a „Polgári Kaszinó” táncmulatsága fejezte be. Augusztus 20-án hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendezett ujonan átalakított helyiségében. A hangverseny szereplői közül első sorban Engländer Rezsát emeljük ki, akinek előadói művészetét csodáltuk meg Endrődi „Visz-szavárlak”... költeményének markáns és szindus tolmácsolásában. Egyszerű és természetes előadásával a költemény szépségeit jellegzetesen juttatta érvényre. Az érzelmeik színes kifejezésével meglepő és az indulatok megnyilvánulásával pedig meglepő volt. Remek szereplésével messze tulszárnyalta a dillettantizmus színvonalát. A nagyszámban megjelent közönség hosszas tapssal jutalmazta a tehetséges leány élvezetes előadását. Hrabovszky István Leöwe „Dédapó látomása” ismert és nehéz balladáját énekelte kitünően iskolázott, üde csengésű, könnyed lírai tenorjával. Marschall Béla a dalárda karmesterének férfias és érces baritonjában jól érvényesült Hartmann „Saphói óda”-ja és Brahms „Álmomban királyleányt láttam” balladája. Wolf Ellike spanyol táncával nagy sikert ért el és megismételte táncát. Poppov Bogdán Schumann „Zajgó folyam” dalát adta elő tetszés mellett, majd három ismert magyar népdallal köszönte meg a tapsot. Bárdos Ármán Steiner Hugó „Hervadtan hull a falevél” és Courtis „Sorrentói emlék” dalokat énekelte, melyek közül az utóbbi különösen tetszett. Farkas Ferenc és Marschall Béla zongorán négy kézre játszották el Jámor Jenő „Magyar induló”-ját. Gruda Pál az ismert „Loth”-al kacagattatta meg ismét a hallgatóit. A zongorakiséréte Marschall és Tomcsányi Aladár látták el a tőlük megszokott művészettel. Az élvezetes hangversenyt kedélyes táncmulatság váltotta fel, mely a reggeli órákig tartott.

Gyászhir. Özv. Veszelinovits Sándorné szül. Nikolits Gabriella folyó hó 21-én életének 62-ik évében hosszas szenvedés után a Margitligeti szanatóriumban elhunyt. A megboldogult földi maradványait Zentára szállították át s ott folyó hó 24-én délután 4 órakor a családi sírboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Veszelinovits Milorád Zombor város tanácsnoka édes anyját gyászolja.

Letartóztatott ügynök. A szegedi rendőrség letartóztatta Spitzer Aladart, a gazdák biztosító szövetségének ügynökét, akit család miatt keresett az újvidéki rendőrség. A család ügynököt Újvidékre szállították és átadták a bíróságnak.

Fürdőlátogatás. Siófokot, a fürdőigazgatóság jelentése szerint augusztus hó 20-ig 9114 személy látogatta.

Küldöttség a megyénél. Óbecse képviselőtestületének vezető tagjai nem elégszenek meg azzal, hogy meghozták a villamvilágításra és az utcák kikövezésére a határozatot, hanem annak mielőbbi érvényt is akarnak szerezni. Ezért tegnap egy több tagból álló küldöttség volt Zomborban a főispán- és az alispánnál, hogy őket az ügynek megnyerjék és különösen az ut kövezéshez az anyagi támogatást is kikérjék.

Rudolf trónörökös. Immár ötven éve annak, hogy egy napsugaras augusztusi reggelen 101 ágyulövés jelentette az azóta már romjaira badólt bécsi sáncokról, hogy *I. Ferenc József* trónjának várományosa született. Az örvendés esemény ugyan már az előző éjjel következett be Laxenburgban, de a közönségnek csak másnap reggel adtak tudtára a trónörökös születésének híreit. Bécsben örömtüzek gyultak, de reménykedett a jogtalanul letiport magyar nemzet is, hogy *Rudolf* királyfi életmésének felgyulta nyomán fel fog virradni az alkotmányos, szabad Magyarország napja. Sokat vártunk *Rudolf* trónörökösétől, miglen a mayerlingi szörnyű tragédia 1899. január 30-án szempillantás alatt elvágta a királyfi életét. S azóta mult, mult az idő. Lassankint megvigasztalódott a király s Ausztria is más trónörökösöt kapott. S ma, *Rudolf* születése napján, eszünkbe jut, hogy ha a királyfi életben marad, ma már ötven éves volna. Ötven éves. . . De másképp akarta a végzet. Ma csak az emléket őrizzük, amelyet legendás szeretettel zár szívébe a nép is.

Védnökség. Dr. *Várossy Gyula* kalocsai érsek a Zomborban megalakult „Alkohol-ellenes szövetség” védnökséget — a szövetség elnökéhez intézett folyó hó 17-én kelt leiratában — elfogadta, s a megalakulás feletti örömeinek adott kifejezést.

Tanítók nagygyűlése. A Bács-Bodrog vármegyei általános tanítóegyesület ez évi vándor nagygyűlését folyó hó 29-én és 30-án tartja meg Zomborban, a slójd tanfolyamon készült papir, agyag és famunkák kiállításával kapcsolatosan. A nagygyűlés előtti napon 29-én este fél 9 órakor a polgári kaszinó egyesületben ismerkedési estély lesz, amit a rendezőség nagy kabaret előadással költött össze és amelyen *Engländer Reza, Parkas Ferenc, Gruda Pál, Hrabovszky István, Major József, Marshall Béla, Popov Bogdán, Rácz Mica, Szántó Károly* és *Tomsányi Aladár* működnek közre. *Belépő díj nincs.* Étkezés étlap szerint. Az ismerkedési estélyre és az ezzel kapcsolatos kabaret előadásra városunk közönségét is szívesen látja a rendezőség. A „slójd” tanfolyam által rendezendő kiállítás — nagygyűlés napjain — a város háza disztermében lesz elhelyezve, ezt az érdeklődő közönség díjmentesen megtekintheti. A polgári kaszinó egyesület nagytermében 30-án d. u. 1 órakor disztribúció lesz. Egy teríték 3 korona. A disztribúcióra jelentkezéseket elfogad *Gräff István* tanító. A disztribúció étlapja: Ragout leves. Párolt bélszín. Rétesek. Csirke és kacsasült. Saláta. Sütemény.

Szerajevó bevétele. Augusztus 19-én volt harminc esztendeje Szerajevó bevétele. A magyar katonák a város északi részén ereszkedtek le s onnan vették be. Ott is esett el a legtöbb, a sárga bástyánál. E helyen emlékkő jelzi a magyar bakák sírját, köztük a szegedi negyvenhatoséket is. A sárga bástya őrsége az évfordulón friss virágokból font koszorút helyezett az emlékkőre, mely alatt sok szegedi fiu pihen.

Beírás a zombori állami főgimnáziumba. Az I. osztályba a jövő tanévre csak 60 tanuló vehetünk fel, mint-hogy ezen osztály nem lesz párhuzamos. Eddig 40 helybeli tanuló iratkozott be. Szeptember 1-én megint csak helybelieket veszünk fel az I. osztályba. Ha marad hely, akkor szeptember 2-án és 3-án vidékieket is felvesszünk. A II. osztályba és a többi osztályba is akadálytalanul be lehet iratkozni szeptember 1-én, 2-án és 3-án mindenkor 8 órától kezdve. (Kérem a helybeli és az érdekelt megyebeli lapokat ezen hirdetés átvételére.) Az igazgatóság.

Plébános fogadtatás. Paripási levelezőnk írja: Impozáns fogadtatással lepték meg Paripás közönsége mult kedden délutáni vonattal a szabadkai kanonok-plébános s még 2—3 paptársa kíséretében oda érkezett új plébánosát: *Fiedler Lajost* eddig volt szabadkai Szt-Teréz főplébániai káplánt. A vasút állomásánál a teljes számban megjelent községi előjáróság mintegy 50 taggal kivonult önk. tüzoltótestület s sok száz főből álló közönség élén *Szalay József* főjegyző a közönség nevében szívhez szóló tartalmas beszédben fogadta az új plébánost, közóhajtva magyar nyelven, mire a magyar érzelmi németajku közlakosság hazafias örömeire ugyancsak magvas lendületű beszédben válaszolt az új plébános. Ezután a tüzoltó zenekar hangjai mellett déceg bandérium kíséretében a legmódosabb gazdák gondoskodásából összeállított két négylovas fogaton az ünnepelt és kíséretét képezett paptárs vendégei s mintegy 15—20 más fogatonon egyéb kísérői és több száz főből álló hosszú menetben tarackdurrogatás mellett vonultak be a kath. templom elé, ahol fehérruhás leányok, az ifjúsági egyesület tagjai az eddig volt adminisztrátor: *Jungerth Ferenc* káplánnal a nép anyanyelvén intézett beszédben fogadták az új plébánost, aki a zsuffolásig megtelt templomban hálaimeit s a szentséggel híveinek első áldást osztott, mely után átvonult a plébániára, ahol a tisztelgések során az ifjúsági egyesület fiatal polgári elnökének üdvözlétére 100 koronát adományozott az új plébános nevezett egyesület javára, továbbá 50 koronát a községi szegény-alap és önkéntes tüzoltó-egyesület javára, mely után esti 8 órakor barátságos ismerkedési estebéd volt a vendégszerető új plébános házában, melyen a közönség intelligenciája, iparosztálya, polgári elemének eleje vig kedélyhangulatban töltte el az időt a késő éjjeli órákig.

A zombori magán polgári leányiskolában a beiratások szeptember 3., 4. és 5-én naponként d. e. 9—11 óráig lesznek az iskola ideiglenes helyiségében, a Párisi-utcai Kocik-féle házában. Az idei iskolai évben az I. és II. osztály nyílik meg. A beiratási díj 5 korona, az évi tandíj 60 korona, mely félévi előleges részletekben fizetendő. Az iskola megnyitása szeptember 8-án lesz, az előadások 9-én kezdődnek.

Halálozás. Dombovits Márton apatini földbirtokos, volt iskolaszéki és kaszinói elnök tegnap éjjel Apatinban elhunyt. Dombovits az apatini közelet egyik legjelentékenyebb tényezője volt, különösen a szabad-élvűpárt uralma idejében vitt vezérszerepet. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Felolvasás. A zombori 22. sz. „Akárat” alkoholelleses páholy rendes két hetenkinti felolvasását folyó hó 26-án este 7/9 órakor tartja meg, a Kereskedők körében (Deák Ferenc-körút). — Előadó *Engländer Eszti* lesz, aki az alkoholnak a gyermekekre való káros hatásáról fog értekezni. Az előadások ingyenesek.

Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban. Mártonffy Márton udvari tanácsos, iparoktatási főigazgató az ideai iskolai évre is megadta az engedélyt a női kereskedelmi tanfolyam szervezésére. A tanfolyam szeptemberben nyílik meg s arra már most elfogad előjegyzéseket a tanfolyam igazgatója, *Novákovits Izidor*, vagy a felső kereskedelmi iskola bármely tanára a felső kereskedelmi iskolában naponként d. e. 9—10 óráig. A beiratási díj 10 kor., az évi tandíj 120 korona.

Szüreti multság. A zombori katolikus legényegyesület 1908. évi szeptember hó 6-án az egyesület kerthelyiségében zártkörű szüreti mulatságot rendez. A szüreti mulatságot előadás előzi meg. *Belépődíj* személyenként egy korona. Kedvezőtlen idő esetén a multság szeptember hó 8-án lesz megtartva. A szüreti mulatságra szükséges szülő s egyéb gyümölcsadományokat hálás köszönettel fogadják az egyesület.

Magyar név. Dr. *Blau Lajos* ügyvéd, szabadkai lakos, valamint *Ilona, Margit* és *Miklós* nevű kiskorú gyermekei családi nevüket „Bán”-ra változtatták.

Tanítóválasztás. Felsőszentivánon augusztus hó 16-án *Barich János* plébános elnöke alatt megtartott tanítóválasztó iskolaszéki ülésen öt pályázó közül *Huber Ferenc* 7 szavazattal *Ágoston Béla* 3 szavazata ellenében tanítónak megválasztott.

Muzeumnyitás. A megyei általános tanítóegyesület közgyűlése alkalmából a Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeuma augusztus 30-án d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig nyitva lesz. A megtekintés díjtalan. A gyűjteménytárak a megyeház II. emeletének balsarkában vannak.

A jubileumi kereszték. A közös hadsereg, egy a honvédség rendeleti közlönyében legutóbb tette közzé a hadügy- és a honvédelmi miniszter, hogy az összes tényleges állományi tiszték december 2-án kapják meg a jubiláris keresztet. Az új rendjel piros-fehér szalagon levő kereszt, melyen a király domborművé képmása látható.

Félmillió korona egy szeszgyárért. Az Egyetértés írja: Az új kontingenstörvény értelmében a pénzügyi kormány az ipari és mezőgazdasági szeszfőzdektől elvont kontingenst hektoliterenként hetven koronáért váltja meg. A törvény felhatalmazza a pénzügyminisztert arra is, hogy ugyanily összegért válthassa meg az önként fölkinált kontingenst is. Az első ipari szeszgyár, amely ilyenként állami tulajdonba kerül, a *Spitzer Benő* és társa-féle bajai gyár, melyet — mint értesülünk — a pénzügyminiszter a cégtől megvásárolt félmillió koronáért. A *Spitzer-féle* szeszgyárnak 5500 hektoliter kontingense van, úgy hogy ennyi kontingens jut már az ideai kampagneban az ujonnan alakuló mezőgazdasági szeszfőzdek javára azon kontingens mennyiségen felül, amely a törvény alapján kiosztás végett rendelkezésre áll. Ezenfelül a kormány megvásárolta a cégtől a gyár területét is, melyre a baja—bátaszéki vasút építésénél van szüksége.

Bátor életmentő. Kuláról írják: Mesebe illő jelenetnek voltak tanúi *Szt. István* napján mindazok, akiket utjuk véletlenül a *Ferenc-csatorna Kossuth Lajos-utcai hidján* át vezetett. A délutáni órákban ugyanis ezen hidról *Horváth Ferenc* kulai cipésznek 7 éves kis fia véletlenül a csatornába bukott. Az arra járó nagyszámu közönség megdermedve nézte a vízben kapálózó fiúcskát, de senki sem sietett megmentésére. A fiúcska csakhamar elmerült, de ebben a pillanatban *Goll Pál*, *Goll Péter* volt takarékpénztári szolga 13 éves fia, aki jelenleg *Pinter Flórián* asztalosmester tanonca, ruhástul utána ugrott, szerencsésen elérte a már eszméletlen fiúcskát és egy kézzel uszva, a parton állók felkeszélésével közben kihozta a partra. A szerencsétlen kis fiút csakhamar eszméletre hozták, a bátor életmentőt pedig zajosan ünnepelték.

A városi díjnokok fizetése. Baja város törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet alkotott a városnál alkalmazott napidíjas irnokok fizetése és szolgálati viszonyainak szabályozása tárgyában. A fizetés-rendezés visszamenőleg 1908. január 1-től szól. A belügyminiszter leiratban értesítette a várost, hogy az 1908-ik évben folyósítandó fizetéstöbbletet megengedi, de kijelenti, hogy ez a határozat egyáltalán semmi irányban nem lehet befolyással a szabályrendelet dolgában később hozandó határozatokra. Az engedélyezett fizetéstöbblet összegét már folyósították.

Garázda legények. Ujvidéki tudósítónk írja: *Gainov György* és *Kobilarov Sebők* többed magukkal péntek este ittas állapotban betértek a három korona vendéglőbe, hol a többi vendégekkel kötözködni kezdtek, mire a vendéglős eltávolításukra rendőrt hívott. Alig lépett a rendőr *Mondovics József* a vendéglőbe be. *Kobilarov Sebők* neki támadt, szidalmazni és ütlegelni kezdte, majd segítségére siettek abban társai is, úgy hogy ha *Mondovicsnak* egy másik rendőr bajtársa nem jön segítségére, talán még agyon is verik. Csak nagynehezen sikerült a garázdálkodókat szétzavarni és *Kobilarovot* előállítani. A garázda legények ellen az eljárás a rendőrség megindította.

Beiratások a zombori róm. kath. iskolákba.

Az iskolai év folyó évi szeptember hó 3-án fél nyolc órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte” után fogja kezdetét venni, ennek alapján van szerencsém köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) **Beiratkozás.** A zomborvárosi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — úgy a polgári leányiskola 4 osztályában — a tanulók felvétele a jövő iskolai évre szeptember 1. és 2. napjain reggeli 9 órától 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beirandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. c. 10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító kezeibe fejenként 30 fillérszerű hozzájárulási díj fizetendő (eme kötelezettség alól csupán a zárdaiskolába járó növendékek vétetnek ki). Ugyancsak ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 10 fillért, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 20 fillért tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték: miért is szükséges, hogy e körülményt előttem, mint igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már most naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, önmaguknak okoznak kellemetlenséget, ha egyszerre tulságos számban jelenvén meg, csak nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnak céduláikhoz. A beiratások az iskola igazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközözendők.

A központi fiu- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és cservenkai, úgy a szelencsei városrészből a sztapári ut végétől a „Tigris” vendéglőn túl egész az özv. Csihásné urnó házáig, aztán a Fehérgalamb-utca és a „Fehér galamb” koresmától a polgári kaszinóig és ezen saroktól az apatini-ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Árpád-, Barát-, Madár-, Liszt- és Orgona-utcaiban, valamint a Kalap-utca északi, vagyis az Ehrlich-féle ház során lakó első és második osztály, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és református vallású tanulók feltétlenül; — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok térnagysága megengedi. A szelencsei városrészt fennjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani I-ő és II-ik osztályú tanköteles a szelencsei iskolába, a bánáti városrésztben lakók pedig a bánáti osztályokba lesznek felvéve.

b) **Tandij.** Az összes népiskolákban azon róm. kath. és ref. vallású gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem léteben gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is e város területén laknak és személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik, vagy a közöshadsereg, honvédség és csendőrség tényleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, az oktatás ingyenes; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli gör. keleti ág. ev. és izraelita vallású tanulók után a népiskola 6 osztályában egyenként 20 korona évi tandij — és pedig szept. 1-én és február 1-én 10—10 koronányi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. A polgári leányiskola I., II., III. és IV. osztályába iratkozó helybeli róm. kath. vallású tanulók szintén tandijmentesek; míg a vidékiek vagy más vallásúak 40 korona évi tandiját fizetnek, és pedig szeptember 1-én és február 1-én 20—20 koronás előleges részletekben. Azon tanulók, kik után a köteles tandiját a jelzett napokon pontosan be nem fizetik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók.

A polgári leányiskola növendékei kivétel nélkül 2 korona beiratási díjat fizetnek az intézeti főnöknő kezeibe, ki az összeget az iskolai év kezdetétől számítva 15 nap alatt az iskola pénztárába szállítani köteles. Tartozik ezenfelül minden polgári iskolai tanuló a beiratás alkalmával ifjusági könyvtár javára 2—2, valamint a tornatanításért külön 2—2 koronát lefizetni. Megjegyeztetik még, hogy miután a vidéki vagy más vallású tanulók csak feltételesen, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beiratkozása csak szeptember 4-ik és 5-ik napjain fogadtatik el.

c) **Óvoda.** Az apácák vezetése alatt levő kisdudóvoda a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest elsősorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskolaigazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallású vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdudóvoda jár minden gyermek után havonként előre 2 korona tandij fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj előre le nem fizettetik, az óvodából azonnal hazaküldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek a kegyuri bizottság a zombori magyar jótékony nőegylet kérelmére ingyhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. Zombor, 1908. évi augusztus hó 19. Fejér Gyula s. k. apát-plébános, igazgató.

Művészet — Irodalom.

„Modern Színpad”. Budapest színházi életében az idei szezon kezdetével illeszkedik be ez az újjászervezett művészi vállalkozás, melynek új vezetője a magyar cabaretművészet megeremelője, az ismert magyar író: Nagy Endre lett. Nagy Endre cabaretja az Andrássy-uti „Modern Színpad” előkelő helyi-éje lett, melyet pazar pompával teljesen újjalakítottak, úgy hogy most, a maga intim művészi interieurjával a főváros legnagyobb művészi látványossága. A gyönyörű kis színházba, melyet Márk Lajos falfestményei díszítenek, augusztus 29-én vonul be a Nagy Endre művészgárdája. Ez a gárda a magyar cabaret-művészek legelőkelőbb tehetségeiből áll. A cabaret sztária az immár országzerte ismert és ünnepezt Medgyaszay Vilma, aki mellett Ferenczy Károly, Balogh Böske, Szécsi Magda, Fábrián Kornélia, Sajó Géza, Huszár Károly, Bársony István és még számosan szerepelnek a gazdag változatosságu programon. A cabaret új dalait, apró tréfáit, paródiáit, kis boházatait Nagy Endre mellett a legnépszerűbb fővárosi írók és komponisták írták. A conferencier természetesen Nagy Endre lesz, akinek mult évi cabaretjét is oly sűrűn kereste fel a vidéki közönség. Új vállalkozása nagyobbarányu, előkelőbb és művészebb, mint a tavalyi volt és a „Modern Színpad” látványosságzámba menő helyisége az Andrássy-uti régi műcsarnok épületében teljes kényelmet kínál a közönségnek. A közönség kényelmére még a kiszolgálás is szünetelni fog az előadás alatt, természetesen az előadás előtt és a pompás melléktermekben étkezhet a közönség. A „Modern Színpad” első előadása, melyen már szerepel az első műsor szenzációja: egy teljes revü az év történetével, augusztus 29-én lesz.

S P O R T.

Football verseny Bajmokon.

A „Bajmoki Atletikai Klub” augusztus hó 20-án tartotta football mérkőzését a szabadkai „Bácska” A) és B) csapatából összeállított

csapattal. Mintegy 1000 főre rugó nagyközönség soraiban igen szép számmal voltak idegenek. Csak Szabadkáról 56-an rándultak át. Az eredmény 0:16 a „Bácska” javára. A bajmoki 2—3 hónap óta fennálló új csapat a versenyekben viharezett és 8 év óta fennálló „Bácska” csapattal szemben a győzelem reményében nem vehette fel a küzdelmet. De még ez a vereség is erkölcsi siker a bajmokiakra nézve, mert a megyebeli községek között egyedül Bajmok sportkedvelő ifjusága fejlesztette aránylag oly rövid idő alatt annyira a football sportot, hogy az ország második csapatával a mérkőzésre gondolhattott. Nemcsak a megyebeli összes községek, hanem Szabadkán kívül egyik-másik város is hátrább van e tekintetben. A bajmokiak atletikájáról maguk a „Bácska” csapatbeliek is nagy elismeréssel nyilatkoztak. A közönség nagy figyelemmel és lelkesedéssel kísérte végig a játék minden mozzanatát.

Szerkesztői üzenet.

H. A dolog érdemében egyetértünk, de a forma kiri lapunk keretéből. Az ilyen vitában a mi vezérelvünk: suaviter in modo, fortiter in re. Igy — sajátunkra — nem tehetjük közzé.

Soh. J. A két kis croquis-t az életből besoroztuk. A versek közül csak a finálét sikerült valahogy prezentábilissá fésülnünk.

NYILTTÉR. *)

Az Óbecse és Vidéke Tekintetes Szerkesztőségének.

Április 16-án az „Óbecse és Vidéke” rólam egy rágalmozó cikket irt, elmondott mindennek, csak jónak nem. Most teljesen felmentett a pozsegai törvényszék és ártatlannak mondott ki és szabad vagyok, mert becsülettel dolgoztam, csak az a bűnöm, hogy óbecsei vagyok és azért ordított rám az Óbecse és Vidéke oly hazugságokat, de vegye tudomásul, hogy nem haragszom érte, mert mit várhatok egy ilyen piszkos pletyka laptól, mely még csak annyira sem érdemesített, hogy felmentésem közölje, de rágalmozni és reám hazudni, ahhoz remekül ért.

Köszönöm az Óbecse és Vidékének, hogy ily remekül tud valakit rágalmozni.

Papp Károly,
nagybirtokos Pozsega.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok.

Szabolcsmegyében 3000

hold prima fekete humus birtok

== 250 forintjával eladó. ==

== Urilak, mintaszerű épületek. ==

Vetés forgó: 700 hold buza,

300 rozs, 400 tengeri, 200 bük-

köny, 300 zab és árpa, 200 do-

hány, 200 kender, 100 cukorrépa,

ooo 100 burgundi répa. ooo

DALÁRY EDUÁRD
Budapest, Havas-utca 3.

Uj lap. Bácsalmáson, „Bácsalmás és Vidéke” címen, társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilap indult meg. Laptulajdonos Horváth Gyula, felelős szerkesztő Hechtl Géza.

Ez is nyugdíj. Sándor István óbecsei földművelő ember, a boszniai háboruban résztvevén, ott súlyosabb sebet kapott. A sebéből kigyógyulva haza került és dolgoztatva elélegelt mostanáig. Most, hogy öregszik, nehezebben megy a dolog, gondolt egyet és segélyért fordult a hadvezetőséghez. Meg is jött a segély, de bizony csak alamizsna, mert mindössze évi 10 koronát folyósítottak neki. Sándor István szomorú szívvel vette tudomásul, amikor a jegyző felolvasta neki az értesítést.

Sikkasztás, váltóhamisítás. Zsifkovics Vladán, a zsabylai takarékpénztár könyvelője, Zsifkovics Dániel óbecsei házipénztárnok fia, alig egy éve, hogy elfoglalta állását, ahol szép jövő várt volna az ügyes fiatalemberre, ha le nem tér a becsület útjáról. Zsifkovics Vladánról, mialatt szüleinél, Óbecsén élvezte a szabadságát, kiderült, hogy a Zsabylai Takarékpénztár kárára apránként hater ezer koronát sikkasztott. A hiányzó összegre már hetekkel ezelőtt rájött a takarékpénztár igazgatója, de mivel nem akarta a fiatal könyvelő jövőjét tönkre tenni, azt ajánlotta neki, hogy fedeztesse a hiányt az apjával, aki jómódu ember s ez esetben nem tesz ellene feljelentést. A fiú követte a tanácsot s az apjához fordult, de ez nem akart a megtévelyedett bűnösről tudni semmit. Nem fizette ki az elsikkasztott pénzt. Ekkor a fiatalember végső kétségbeesésében egy negyven ezer koronás váltót hamisított az apja nevére s azt akarta benyújtani a takarékhhoz, hogy a felveendő összegből a hiányt fedezze. A váltóval azonban póru jár, rájöttek a hamisításra és a hamisítót átadták a csendőrségnek.

A pécsi községi közigazgatási tanfolyam megnyitása. A pécsi községi közigazgatási IX. tanfolyam folyó évi szeptember hó 1-én nyitattik meg. Jelentkezhetni a felvételre szóval vagy írásban folyó évi augusztus hó 31-ig a tanfolyam igazgató-ágánál (vármegyeház). Gondoskodva van, hogy a tanfolyami hallgatók a legjutányosabb áron kifogástalan ellátásban részesüljenek havi 45-50 koronáért és pedig közös étkezés és 3-4 kent való külön lakás mellett. Egyenként való külön teljes ellátás, reggeli, ebéd (hétköznap 3 fal étel, vasár- és ünnepnap 4), vacsora, lakás, fűtés, kiszolgálás havonként 55-60 koronáért kapható. Teljesen vagyon-talan hallgatók részben törvényhatósági, részben állami ösztöndíjban részesíttetnek. Jelen tanevben 31 hallgató közül 25 kapott ösztöndíjat, havonként 20-40 koronát. A keresetre utalt hallgatók közhivatali és egyéb irodákban való kisegítői alkalmazására itt bő alkalom kínálkozik. A most lefolyt tanevben 18 hallgató kapott irodai alkalmazást napi 2-4 órai munkára, havonként 25-30 korona fizetés mellett. A tanfolyam igazgatója: Koszits Kamil, Baranyavármegye alispánja; tanfolyami előadók: Auguszt Ferenc h. pénzügyigazgató, Deutsch Kornél főszámvevő, dr. Koszits Ákos tisztí főügyész, Nagy Jenő ügyvéd, Pintér Ferenc arvaszéki elnök, dr. Basky Béla ügyvéd, dr. Szivér István tb. megyei főjegyző, dr. Tróber Aladár Pécs szab. kir. város főjegyzője, Vadnai Jenő tb. megyei főjegyző, dr. Záray Károly Pécs szab. kir. város közigazdasági előadója, keresk. és iparkamarai titkár.

Megvadult bika. Óbecsén Gruits Jevrem tanyáján megvadult a bika és a pástort: Dsigurszky Voint halálra sebezte. A megvadult bika előbb a levegőbe dobta a fejét haladó pástort és keresztül dobta magán, azután a földre zuhant embert szarvára vette és úgy dobta tovább. Mire a szegény ember segélyre mentek, az már eszméletlenül és vérben feküdt a mezőn. A bika szarva Dsigurszkyknak a jobb mellét átdöfte és a tüdejét is átszurta. A halálos sebet kapott embert behozták azután a városba, ahol az orvos bekötözte a roncsolt sebet. Életben maradásához nincs remény.

Tüzeset vigyázatlanságból.

Nagy tűz volt Csurogon. Mucsalov Bránkó csurogi fűszerkereskedő inasa egy asztalos inasnak terpentint mért, miközben vigyázatlanságból annak egy részét kiöntötte és hogy ezt gazdája észre ne vegye, meggyújtotta, hogy eléghessen. A hirtelen fellobbant láng a terpentintartályba kapott, mely szétrobbant, felgyújtotta az ott levő petróleumos hordókat és az egész üzlet lángba borult. Csak a gyorsan érkezett tűzoltóság sikerült az emésztő tüztől a ház tetejének egy részét megmenteni. Az inas a tűz láttára kifutott, míg a másik inasfiú könnyebb égési sebek árán menekült ki az üzletből. Mucsalovnak Szenttamáson is volt üzlete és hasonló módon égett le régebben.

Az alkohol áldozata.

Találón mondja Shakspeare: „Hah, bor láthatatlan szelleme, ha még nincs elfogadott neved, hadd nevezzelek ördögnek!” Most is egy halálos balesetnek volt okozója az alkohol. Csávolyi levelezőnk írja, hogy a baja-csávolyi ország-uton kocsin ment egy becsipelt atyafi, ki többet szedett be a borból hatvanhat esőppnél, mint amennyiben Jókai megállapította a borivás végső határát. Ennél azonban nagyobb baj volt az atyafira, hogy hajtás közben elaludt, mert oly szerencsétlenül bukott le a kocsiról, hogy abban a pillanatban nyakát szegte. Ugy vitték be a csávolyi község-házára, hol előbb étherrel igyekeztek életre kelteni, majd mikor meggyőződtek haláláról, a község felboncoltatta és masnap eltemette. Nem az első baleset ez az alkohol miatt, okulni azonban vajmi keveset okulnak az ilyen esetekből az emberek.

Sikkasztó postatiszt.

Óbecse, ahol az utóbbi időben ugyancsak bővelkedtek szenzációkban, most ismét szoba kerül. Csernai Győző postatiszt egy tizenöt ezer koronát tartalmazó pénzeslevelet sikkasztott el az óbecsei postahivataltól. Az esetre, dacára, hogy napokkal ezelőtt történt, csak most jöttek rá s a postaigazgatóság rögtön jelentést tett az esetről a csendőrségnek. Alig, hogy kipattant a nagy sikkasztás, kiderült, hogy ki a tettes. Schulhof Béla éjjeli-mulató tulajdonos ugyanis jelentést tett a csendőrségnek, hogy egy Csernai Győző nevű, 21 év körüli segédpostatiszt az emult éjjel helyiségekben mulatott és száz koronásokkal feltűnő módon dobálózott. A felfedezés után a csendőrség rögtön a postatiszt lakására ment s vallatásra fogta a sikkasztót, akinél megtaláltak a pénzt nyolcszáz tíz korona hiányával, amit elmulatott. Csernai töredelmesen bevallotta bűnét, mire a csendőrség letartóztatta és bekísérte az ujvidéki ügyesség fogházába.

Bicska.

Szent István napján este nagy bál volt a Zentához tartozó Gunáros pusztán Szabó Ferenc koresmájában. A jó hangulatot megzavarta azonban a gunáros-pusztai és a közeli Topolya község legényeinek torzalkodása. Rövidebb ütlegelés és palackdobálás után a zentai legényeket a topolyaiak kiszorították a koresmából. A hajnalban szétseledező topolyai legényeket azonban meglepetés érte. A zentai legények vasvillakkal, botokkal fegyverkezve lesből megtámadták a gyanútlan hazatérőket. Csepella Antal 19 éves legény nagy vasvillával ütlegelte a másik part vezérét, Kiss Károly Antalt, ki kényserűségből nagy, éles bicskájával mellbeszurta támadóját. A szurás után Csepella azonnal összeesett és egy óra múlva meghalt. A tettes megszökött hazulról, de tegnapelőtt reggel önként jelentkezett a zentai járásbírószék vizsgálóbírójánál. Nyomban letartóztatták.

Angyalcsinálás.

A csurogi csendőrségnek sikerült elfogni Réfi Gergőné, kit angyalcsinálás vétsége terhel. A bűnös asszony kezei közt legutóbb egy fiatal leány halt meg. A leány hulláját a törvényszék most felboncoltatja.

A furcsa távirat.

Egy marha-kereskedő a következő táviratot küldte üzletfelének: „Holnap minden dísznő a pályaudvaron lesz. Őnt is elvárom. Én nem mehetek csak holnapután, mert személyvonat ökröket nem szállít. Marha ára emelkedett, lássa el magát. Ha ökrökre van szüksége, gondoljon reám.”

Családi dráma.

Csurogon véres családi dráma történt mult pénteken. Konez József óbecsei polgár Csurogról nősült. Valamiért az asszony elhagyta az embert, aki pedig úgy látszik nem tudott nélküle élni, mert könyörgött neki, hogy térjen vissza hozzá. A menyecske nem hajlott a könyörgésre és a hívó szóra, mire Konezot elöntötte a düh és bicskát rántva, az asszonyt több helyen megszurta. Mikor látta, hogy az asszony összeesik, elfutott és még azon éjjel Óbecsére ment, ahol jelentkezett is a csendőrség. A megszurtt asszony sebei súlyosak, de nem életveszélyesek.

Szent Istvánnapi mulatság.

A *bezdáni olvasóköri dalárda* Szent Istvánnapi dalestélye, helyesebben kabaretje, egyike volt azon pompás, sikerült előadásoknak, amilyeneket ez a fáradhatatlan buzgalmu, izléssel bíró testület mindenkor produkálni szokott. Maga a műsor is sokat ígérő volt és konstatalhatjuk, hogy a közreműködők ezt a szép és nagy ígéretet, várakozást meghaladó, igazán élvezetes előadással váltották be.

Az a lelkes, szép közönség, mely az utolsó zugig megtöltötte a dalárda termét, meg-megújuló, viharos tapsal honorálta az egyes számokat.

A dalárda hatalmasan, tüzzel énekelte Huber „Magyar Király Induló”-ját Bachrach László finoman kiemelkedő zongorakiséréte és Jambor Béla helyettes-karmester vezénylete mellett. (A virtigli, sarat gyümöszöl Zomborban.) A „Kakasülön” című monológot pompás humorral, az egyes zsánerek kitűnő karakterizálásával adta elő Nagy Jenő. Egy csinos dalkeringőt énekelt Lazarevits Mariska „Az első csók”-ról, Bachrach László zongorakisérétevel.

A felugó tapsra, mely úgy a kedves hangu primadonnát, mint a jeles zongorajátszót is illette, — két csinos népdalt énekelt még ráadásul a dalárda divája, Jambor Belától, ugyanennek zongorakiséréte mellett. Bachrach László, Brahms „Magyar tánc”-ait és Chonán „Népdal váriáció”-it játszotta zongorán, bámulatosan kifejldött technikával és igazán művészi lendülettel.

Utána egy kiváló rutinnal bíró leányka: Dora Karolina játszotta el Makai Emilnek egy bájos magánjelenetét, „A Szerenád”-ot remekül! Szegben, jobban és igazabban ezt játszani már nem lehet, mint ahogy azt Dora Karolina megjátszotta. Tomboló tapsal jutalmazta a közönség a kedves előadót.

Jambor Béla, Valentin imáját (Faustból) s utána Wolfram románcát (Taunhäuserből) énekelte meleg érzéssel, Bachrach László kifejezésteljes, szép zongorakisérétevel.

Ezután következett egy pajzán „falusi kis leány” Jambor Elza, aki bokorugró szoknyában, kedves egyszerűséggel csicseregte el, hogy „jaj be szép ez a Pest, Istenem be szép!” Zugó taps fogadta megjelenését, távozását.

Befejezésül Kürti Emilnek „A komikus” című — ötletekben kissé sovány — monológját mondta el kitűnő komikai erővel, szeles jókedvvel: Klein Imre. Az ő pompás jó kedélye, derűs jó kedve, közvetlensége emelte illő színvonalra a szegény, jó komikust.

A sikerült dalestély 70 korona 90 fillért hozott tisztán a testület pénztárának. — A tánc hajnali haranszóig tartott. — Felül-fizetések: Dobos Ferenc 3 kor., Bosnyák János 2'60 kor., Spitzer Sándor, Bachrach Lajos, Fauszt János (Ujvidék) 2--2 kor., Csirszka Konrad 1'60 kor., Stulich István 1'20 kor., Brecka Katica 1 kor., Kelsch István, Pravgyik Antal 80--80 fill., Loschitz Dániel, Fratricsevich István, Loschitz Alajos, dr. Kováts Lajos, Gyenes Gyula, Gyórfy Mihály, Barecco Vilmos 60--60 fill., Major Péter 40 fill., Takáts András és Végh Gyula 20--20 fillért, melyért ezuton mond hálás köszönetet a dalárda.

*Slójd tanfolyam . . . szedő.

Csemegeszőlő eladás.

Szederutcai szőlőben minden nap frissen szedett, válogatott és kevert **csemegeszőlő** kapható.

Chasselasok és muskotály kgr.-ként 32 fil.

Megrendelések öt kilogrammonként elfogadtatnak belvárosban **Spitzer Bernát utódal** szállító cégnél és Kistemplom-utca 10. szám o o alatti lakásban. o o

Téli szőlőre előjegyzéseket már most elfogadok.

329-3-1

Tantner Ottó.

FAÁRAK.

(Méterölenként.)

Cser hasábfá I. oszt.	40 K
Gyertyán hasábfá I. oszt.	36 „
Tölgy hasábfá I. oszt.	36 „
Bükk hasábfá I. oszt.	34 „
Kevert hasábfá I. oszt.	32 „
Kevert dorongfa I. oszt.	30 „
Tuskós hasábfá I. oszt.	30 „

a városi és csatornaparti raktáromban.

(10000 kg.) vagononként.

Cser hasábfá I. oszt.	180 K
Gyertyán hasábfá I. oszt.	180 „
Bükk hasábfá I. oszt.	165 „
Kevert hasábfá I. oszt.	150 „
Gyertyán dorongfa I. oszt.	150 „
Kevert dorongfa I. oszt.	140 „

a zombori állomásig számítva.

Pontos kiszolgálás!!

A nagyérdemű közönség szíves partfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

SZTOJKOV MIJO,

3-3 **fakereskedő Zombor.**

2289 1908.

Pályázati hirdetmény.

Kiszács községben üresedésben levő községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 10-éig** nyujtsák be.

A betöltendő állás javadalmazása következőleg van megállapítva:

1. Kézpénzfizetés 1200 korona.
2. Szabadlakás 657 öl belső-séggel.
3. 5 hold 144 ölnyi szántóföld haszonélvezete, az utána járó állami adó terhével.
4. 20 m. kemény tűzifa haza szállítva.
5. A házi szükséglet ingyenes őrlése és 4 mértföldnyi távolságban 24 ingyenes fuvar.
6. Állami kiegészítés: évi 138 kor. Ujvidék, 1908. augusztus hó 21-én.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

2-1

KEIL-LAKK

legkittünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fil.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fil.

Keil-féle padlófénymáz 90 fil.

Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-1

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

„Zombori fu internátus.”

Értesitem a tisztelt szülőket, hogy a következő tanév kezdetével Zomborban, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók részére „internátust” nyitok, mivel az eddigi „Deák otthon” megszűnik.

Vezetésem mellett egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár fogja a tanulmányi felügyeletet gyakorolni. **Felvételi díj egész évre 30 korona ellátási díj havi 60 korona.**

Miután csak **koriátolt számban** vehetők fel növendékek, felhívom a tisztelt szülőket, hogy a felvétel iránti szándékukat **minél előbb, legkésőbb azonban folyó hó 25-ig** velem közölni sziveskedjenek.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgálok.

KHLOYBER LAJOS,

*-13

áll. főgimn. tornatanár.

1292 1908.

Pályázati hirdetmény.

Bácskertes községben 10 havi időtartamra folyó évi szeptember hó 1-től kezdődőleg helyettes irnoki állásra pályázat hirdettek.

Javadalmazása havi 60 korona előleges részletekben.

Az irnok a végrehajtói teendőket is ellátni tartozik.

A pályázati kérvények Bácskertes község jegyzőjéhez **f. évi augusztus hó 30-ig** terjesztendők be.

Bácskertesben, 1908. augusztus 14.

Török Endre, **Dubacz István,**
jegyző. 2-2 bíró.

29424. szám

alisp. 1908.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi június hó 22-én 47711/1-c. szám alatt kelt intézvényével az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t.-cikkkel engedélyezett hitel terhére kiépítendő bács--zsablya—titeli törvényhatósági közut Sajkásszentiván és Titel községek között elvonuló 89-0—94-840 és 96-450—106-532. km. szakaszai építési munkálatainak végrehajtását és azoknak költségeit engedélyezvén — ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél a következő munkálatok fognak vállalati uton biztosítani:

- a) földmunka,
- b) a terméskő, zuzott kavics, kötő és fedőanyag termelése, vasuti vagy vízi szállítása, ki-, illetve lerakása és az uttestre való kifuvarozása, a kőpálya

Hegedűtanítás.

Rosenberger Lajos,

aki elismert zenetanító **Ausztria és Magyarország** legnagyobb városaiban működött, **jelenleg állandóan Zomborban tanít:**

hegedűt, csellót, fuvolát, tárogatót, úgy mint mindenféle **vonós- és fu-**

3-2

vóhangszereket. Zene teoria, Generál-Bass, Hangszerelés stb.

Lakás Kistemplom-utca 9. szám.

Bozsánszky-féle ház.

10.000 kéve

tetejező nád

kapható **MÓRICZ és PARACKY-nál földvári földön Szögi János István fia szállásán.**

Ára: 100 kéve 9, 11, 13 korona.

MÓRICZ és PARACKY
Szenttamás. 3-2

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

előállítás (utszokrény kiemelés, alapkövezés, kavicssterítés és padka rendezés), valamint a lejárók burkolása;

c) betoncső átvezetők építése,

d) kerékvetők felállítása.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenként külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje: a munkaátadás napjától számított 45 hét, mely időbe a november hó 1-től március hó 1-éig terjedő téli időszak nem számítatik.

3. Az ajánlatok egységárral teendők, százalékos árendeményt. vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak érdemleges tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirással látandó el:

„Bács-Bodrog vármegye alispánjának

Zombor.

Ajánlat a 29424/alisp. 1908. számú versenytárgyalási hirdetésben a bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut 89·0—94·840 és 96·450 -- 106·532 km. szakaszaira vonatkozólag kiírt utépitési munkálatokra.“

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt minőségű kőekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és az pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok (terméskő, kavics, zuzalék) szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépitkezések kőanyagaina érvényben levő viteldij kedvezmény vállalkozónak is biztosított, azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakománnyal terhelt zárt vonatokban szállítandók.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak felajánlásánál figyelembe veendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1908. évi szeptember hó 22-ik (kedd) napjának délutáni 5 órájáig adandók be. A később érkezők nem vétetnek figyelembe.

5. Bánatpénzű készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1908. évi szeptember hó 22-ik (kedd) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetés számára való hivatkozással Bács-Bodrog vármegye területén levő valamely kir. adóhivatalnál teendő le.

A letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó. Bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának első emeleti kistermében 1908. évi szeptember hó 23-ik (szerda) napján d. e. 9 órakor fog megtartatni. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek és tervek, valamint az ajánlat és az ajánlati költségvetés mintája a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetés közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenként 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) szerezhető be.

8. Ajánlattevők ajánlataikkal az odaitelés iránt hozandó végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

10. A munkálat elnyerője annak teljesítéséhez hazai és pedig elsősorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. A munkálat odaitelése iránt végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur fog dönteni, ki is a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Zombor, 1908. évi augusztus hó 18-án.

VOJNITS ISTVÁN,
alispán.

Jó házból való gimnáziumi tanulókat az 1908/9. tanévre teljes ellátásra elfogad és gondos felügyeletért kezeskedik **Ribiczey Béla** vármegyei árvaszéki ülnök Zomborban, Barát-utca 16. sz.

4-3

Csődtömeg-eladás.

Schladt Henrik közadós ujsziváci lakos csődügyében a választmányhoz határozata folytán közhírré teszem, hogy a csődleltár 1—20. tételszám alatt Ujszivácon összeírt különféle butorok és háziberendezés ajánlati verseny útján következő feltételek mellett fognak eladatni:

1. Venni szándékozók tartoznak a becsérték 10%-át készpénzben tartalmazó zárt irásban ajánlataikat, melyekben az ajánlattevő pontos lakeime, valamint annak kijelentése is foglaltassék, hogy az ajánlattevő ismeri a hirdetmény feltételeit és azoknak magát aláveti, 1908. évi augusztus 31-ig d. u. 5 óráig dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd, választmányi elnök kezeihez eljuttatni. Később beérkező ajánlat nem fog figyelembe vétetni.

2. A választmány a beérkezett ajánlatok fölött 1908. augusztus 31-én d. u. 5^{1/2} órakor határoz, fenntartván magának a jogot, hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszautasíthassa.

3. Azon ajánlattevő, akinek ajánlata elfogadtatik, erről való értesítés vételétől számított 8 nap alatt tartozik Zomborban a tömeggondnoknál jelentkezni és tőle a megvett tárgyakat készpénz fizetés ellenében átvenni, ennek elmulasztása esetén a letett 10% készpénzbeli bánatpénzét elveszíti és az eladott tárgyak a választmány által meghatározandó módon vevő költségére és veszélyére újabb eladás alá fognak kerülni.

4. A vételi illetéket vevő köteles viselni és a vételár lefizetésével egyidejűleg leróni.

5. A tárgyak minőségeért, mennyiségeért, netaláni hiányokért, a leltárban mutatkozó esetleges számítási hibákért a csőd-választmány semmiféle felelősséget nem vállal.

Az eladásra szánt tárgyak alólírt csődtömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők, ugyszintén a tömeggondnoknál a leltár is megtekinthető.

Kelt Zombor, 1908. augusztus hó 18-án.

Halász Dávid,

tömeggondnok.

1155/1908. szám.

Pályázat.

Bácsordas községben a községi irnoki állás ideiglenesen 10 hónapi időtartamra megüresedvén, felhívom mindazokat, kik ezen havi utólagos részletekben fizetendő 83 korona készpénzfizetéssel összekötött állást elnyerni óhajtják, hogy alulírott községi jegyzőhöz forduljanak.

Az állás folyó évi szeptember hó 1-én elfoglalandó.

A német nyelv tudása megkívántatik.

Bácsordas, 1908. augusztus hó 16.

RUMBACH MIHÁLY,
jegyző.

Csemegeszlő eladás.

A Rákóczi-uton a cs. és kir. katonai laktanya melletti szőlőmben mindennap frissen szedett, válogatott csemegeszlő kapható:

Chasselások és muskotály fajok (szagos) **vegyítve** (fehér, piros, kék) 36 fill. kilója.
Téli szőlő (szept. végén) 50 fill. kilója.
Legkisebb mennyiség 5 kiló, kívánatra házhoz szállítva.

Vidékre az összeg előzetes beküldése mellett: **Postán** 5 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással 3 kor. **Vasuton** 10 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással 5 korona 50 fillér.

Szlávy Péter

323-6-2

Zombor, Nagytemplom-utca 9. sz.

1990. sz. kig. 1908.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegyei Kossuthfalva község előjárósága egy községi istálló építési munkáinak biztosítására **folyó évi szeptember hó 12-én délelőtt 9 órakor** nyilvános szóbeli versenyárgyalást hirdet.

Zárt írásbeli ajánlatok az ajánlati mintán kiállított, szabályszerűen felbélyegzett és „Ajánlat az 1990/1908. sz. versenyárgyalási hirdetményben kiírt istálló építési munkára” feliratu, lepecsételt borítékba helyezve a versenyárgyalás napját megelőző nap délután 4 óráig a község előjáróságánál nyújtandók be és azok az árlejtés napján a szóbeli árlejtés befejezése után nyilvánosan fognak felbontatni és az eredmény ezen írásbeli ajánlatok figyelembe vételével fog megállapítani.

A bikaistálló felépítésére a költségvetés szerint 7413 korona 43 fillér van előirányozva; az építés azonnal megkezdendő.

Az ajánlott munka nemenként külön-külön és együttesen is beadható, beadható továbbá az ajánlat külön az anyagszállításra és külön az építési munkára.

A munkálatra vonatkozó árlejtési feltételek, költségelőirányzat, tervrajz és műszaki leírás a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Azon pályázók, kik a szóban levő munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Az építéshez kizárólag a magyar szent korona országainak területén előállított anyagok használhatók fel és csakis magyar honos iparosok és munkások alkalmazhatók.

Az árlejtés megkezdése előtt kötelesek vállalkozók az előirányzati összeg 10%-át bánatpénzül letenni.

A község képviselőtestülete fenntartja a jogot, hogy a tett ajánlatok között az ajánlott árrakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Végül megjegyezzük, hogy „83000/907. B. M. szám alatt kiadott közszállítási szabályrendelet” intézkedései kötelezők és az árlejtők tett ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Kossuthfalván, 1908. augusztus 18-án.

Pálch Antal,
jegyző.

Varjas Sándor,
bíró.

Arverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy Belváros Kisserbtemplom-utca 2. számú leégett házamban levő körülbelül 40—50 ezer féglá **f. évi augusztus hó 30-án délután 3 órakor** a helyszínén a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fog adatni.

2-1 **Özv. Haméder Károlyné.**

HÁZELADÁS.

Völgy-utca 25. sz. ház, mely több mint 40 öl új épület, nagy göré és félszereket foglal magában — különösen iparvállalatra alkalmas — jütányos fizetési feltételek mellett lett szabad kézből o o

ELADÓ,

esetleg hosszabb időre bérbe 3-2 o o kapható. o o

Bővebb értesítést ad

Löbl Bernát.

= Zarándok-utca 10. =

Szülők figyelmébe.

Jó házból való leányok teljes ellátást nyernek intelligens családnál, hol magyarul és németül beszélnek. Bővebbet:

özv. Keresztes Gyuláné

3-3

Ujvidék, Széchenyi-utca 34. sz.

Motor-bicikli

„Non plus ultra” 2-1

1½ lóerejű, jó karban, 320 koronáért = azonnal eladó. =

RÉH JÁNOS, Hódság.

29143. szám

alisp. 1908.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi július hó 5-én 50713/I—c. és július hó 14-én 52186/I—c. szám alatt kelt intézvényeivel az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t.-cikkkel engedélyezett hitel terhére kiépítendő ujvidék—szegedi törvényhatósági közut Zenta és Magyarakanizsa között elvonuló 94-650—104-933 km. és ugyanazon törvényhatósági közut Magyarakanizsa és Horgos között elvonuló 113-710—121-751 km. szakaszai építési munkálatainak végrehajtását engedélyezvén — ezen munkálatok biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél vállalati uton a következő munkálatok lesznek végrehajtandók:

a) a földmunka;
b) a 113-710—121-751 km. szakaszra előirányzott terméskő, zuzott kavics, kötő és fedő anyag termelése, vasuti, vagy vízi szállítása, ki-, illetve lerakása és az uttestre való kifuvározása.

A 94-650—104-933 km. szakaszon szükségelt utalapkő és zuzalék beszerzése és a helyszínére való fuvározása házi kezelésben, tehát nem vállalati uton fog eszközöltetni.

Mindkét utszakaszra vonatkozólag a kőpálya előállítása (utszekerénykiemelés, alapkővezés, kavicssterítés és padkarendezés), valamint a lejárók burkolása;

c) betoncső átvezeték építése;

d) kerékvetők felállítása;

Csődtömög-eladás.

Schladt Henrik közadós ujsziváci lakos csődügyében a csődválasztmány határozata folytán közhírré teszem, hogy a csődleltár 22—26., 28—39., 41—43., 45—55., 60. és 61., 66—68., 70. és 71. tételszámai alatt felvett, Ujszivácon a Schladt Henrik-féle gőzmalom helyiségeiben és telkén levő ingóságok egészben, továbbá a csődleltár 56—59., 62., 72—80. és 82—93. tételszámai alatt felvett, Ujszivácon fekvő Schladt Henrik-féle gőzmalom és malomfőlszerelés felerésze, valamint a mellette épült lakháznak, ugy a ház- és malomteleknek felerésze ajánlati verseny utján a következő feltételek mellett fognak eladatni:

1. Venni szándékozók a becsérték 10%-át készpénzben tartalmazó, zárt írásban ajánlataikat, melyekben az ajánlattevő pontos lakcíme, valamint annak kijelentése is foglaltassék, hogy az ajánlattevő ismeri a hirdetmény feltételeit és azoknak magát aláveti, **1908. évi augusztus hó 31-én délután 5 óráig dr. Strasser Lajos** zombori ügyvéd, választmányi elnök kezéhez eljuttatni tartoznak.

Később beérkező ajánlat nem fog figyelembe vétetni.

2. A választmány a beérkezett ajánlatok felett 1908. évi augusztus hó 31-én délután 5¹/₂ órakor határoz, fentartván magának a jogot, hogy esetleg az összes ajánlatokat is visszautasíthassa.

3. Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, erről való értesítés vételétől számított 8 nap alatt tartozik Zomborban a tömeggondnoknál jelentkezni és tőle a megvett tárgyakat készpénz fizetés ellenében átvenni, ennek elmulasztása esetén a letett 10% készpénzbeli bánatpénzét elveszti és az eladott tárgyak a választmány által meghatározandó módon vevő költségére újabb eladás alá fognak kerülni.

4. A vételi illetéket vevő köteles viselni és a vételár lefizetésével egyidejűleg leróni.

5. A tárgyak minőségeért, mennyiségeért, netaláni hiányokért, a leltárban mutatkozó esetleges számítási hibákért a csődválasztmány semmiféle felelősséget nem vállal.

Az eladásra szánt tárgyak alóírt csőd-tömeggondnok közbenjöttével megtekintheők, ugyszintén a tömeggondnoknál a leltár is megtekinthető.

Kelt Zomborban, 1908. évi augusztus hó 18-án.

Halász Dávid,

325-1

tömeggondnok.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

A két utszakasz összes munkálataira együttes ajánlat tehető, de mindkét utszakasz munkálatára külön-külön is lehet ajánlatot tenni. Azonban az a), b), c) és d) pont alatt felsorolt egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön ajánlatok nem tehetőek; az ilyen munkanemenként külön tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

2. A munka teljesítésének határideje a 94·650—104·933 km. szakasznál 30 hét, a 113·710—121·751 szakasznál 27 hét, mely időbe a november hó 1-től márczius hó 1-éig terjedő téli időszak nem számítatik.

3. Az ajánlatok egységárrakkal teendőek; százalékos árengedményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenként egy koronás bélyeggel eliatott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvelenlül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.”

Ajánlat a 29143. alisp. 1908. számú versenytárgyalási hirdetésben az ujvidék—szegedi törvényhatósági közut km. ^{szakaszára} vonatkozólag kiírt utépítési munkálatokra.

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt minőségű kőekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendőek és azok végösszege is feltüntetendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és az pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok (terméskő, kavics, zuzalék) szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépítkezések kőanyagaira érvényben levő viteldij kedvezmény vállalkozónak is biztosítottatik, azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakományval terhelt zárt vonatokban szállítandók.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárainak felajánlásánál figyelembe veendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1908. évi szeptember hó 22-ik (kedd) napjának d. u. 5 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítottképes értékpapírokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1908. évi szeptember hó 22-ik (kedd) napjának d. e. 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással Bács-Bodrog vármegye területén levő valamely kir. adóhivatalnál teendő le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a postai feladóvevény) az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás a vármegye székházának első emeleti kistermében 1908. évi szeptember hó 23-ik (szerda) napjának d. e. 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek és tervek, valamint az ajánlat és az ajánlati költségvetés mintája a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlati minták és az ajánlati költségvetések nyomtatványa ivenként 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) szerezhető be.

8. Ajánlattevők ajánlataikkal az odaitélés iránt hozandó végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

10. A munkálat elnyerője annak teljesítéséhez hazai és pedig elsősorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szükséges anyagokat pedig teljese a magyar szent korona országai termelése és ipar révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. A munkálatok odaitélése iránt végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur fog dönteni, ki is a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Zombor, 1908. évi augusztus hó 18-án.

VOJNITS,

alispán.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

35—1

5195/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa községben megüresedett községi irtók-végrehajtói állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 800 korona.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy a 6/1887. vármegyei szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg szabályszerűen felszerelt, sajátkezűleg irt kérvényeiket hozzám **folyo évi szeptember 10-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzetni.

Topolya, 1908. augusztus hó 9-én.

C S Á S Z Á R,

főszolgabíró.

2204. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 7329/p. számú végzése következtében dr. Bruck Ármir zombori ügyvéd által képviselt János Gusztáv zombori lakos javára Szendrényi Géza zombori lakos ellen 544 kor. 65 fil. s járulékaik erejéig 1908. évi június hó 3-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1133 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1908. évi V. 1285/5. sz. végzése folytán 544 kor. 65 fil. tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 23. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 43 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós lakásán leendő eszközésére 1908. szeptember hó 2-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. augusztus hó 12-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó

Pályázati hirdetmény

irnoki állásra.

Gádor község jegyzői hivatalában a jegyzői teendőikben némileg jártas, esetleg a jegyzői pályára készülő, kellő iskolai képzettséggel bíró egyén folyó évi szeptember hó 1-től alkalmazást nyer. Fzetés évi 720 korona.

SZALAY ZSIGMOND,

közs. jegyző.

2—1